

Marten M.G.R. Bol

18-07-1925 – 16-11-2014

“Er gebeurt nooit iets...

...er bestaan enkel toestanden”

Marten Bol, erelid en oud voorzitter van de KNBV, verzorgde juweeltjes van toespraken bij vergaderingen van de vereniging en bij gelegenheden waar hij de bosbouwwereld vertegenwoordigde. Naast

hoogleraar bosbouwtechniek (1971 – 1987) vervulde hij met innemende betrokkenheid diverse taken binnen en buiten onze vereniging. De geïntegreerde functies van het bos verkeerden in die tijd voortdurend in een maatschappelijk spanningsveld. Daarbij speelden wisselende politieke afwegingen en dus stonden de beleidsmatige en financiële steun voor de sector voortdurend onder druk. Marten Bol was daarom strategisch actief, onder meer in de Bosbouwvoorlichtingsraad en bij de opstelling van het Meerjarenplan Bosbouw.

Ook binnen de vereniging en in de universitaire wereld liepen visies behoorlijk uiteen. Meer aandacht voor natuur en landschap ging gepaard met claims op omvorming van bossen. Marten Bol heeft daarbij steeds geijverd voor behoud van het multifunctionele bos. Scheiding van functies, leidend tot omvorming van bos, zou volgens hem

ten koste gaan van de houtvoorziening en het eigen karakter van onze bossen. Hij gaf met die visie leiding aan de discussies voor een strategienota van de KNBV. Ook stond hij pal toen het voortbestaan van het Nederlands Bosbouw Tijdschrift in gevaar kwam: ‘de sector moet zijn eigen vaktijdschrift overeind houden’.

In de jubileumtoespraak (‘Voor wie de klok luidt...’) van 1985 schetste Marten Bol aan de hand van historische ontwikkelingen de betekenis van bos, zowel nationaal als internationaal: er is een eigen platform nodig opdat ‘bos niet uit elkaar wordt getrokken’.

In zijn laatste toespraak voor de vereniging (najaarsvergadering 1987) maakte hij zich zorgen over de instandhouding van bossen en de bijbehorende sector. Ondanks veel inspanningen veranderde er weinig ten goede. ‘Meer samenwerking en bosuitbreiding’ behoorden tot zijn adviezen aan de sector.

In diverse nevenfuncties (Nationale Boomfeestdag, Praktijkschool, Museum Kasteel Groeneveld) zorgde hij voor aandacht over de volle breedte van ons vakgebied.

Internationaal kreeg hij waardering met het erelidmaatschap van de International Union of Forest Research Organizations. Hij was jaren lang coördinator van Divisie 3 en lid van het bestuur van de IUFRO. Hij stond hoog aangeschreven,

vooral ook bij collega’s in de grote bosbouwlanden. Marten onderstreepte daarbij dat technologische ontwikkelingen in de bosbouw hun relevantie en grenzen ontleen aan bredere maatschappelijke gebeurtenissen.

Na zijn studie begon Marten bij zijn voorganger Prof. Kools met onderzoek naar verantwoord werken in het Nederlandse bos. In 1960 zette hij dat werk voort op het Bosbouwproefstation De Dorschkamp. Toen al begon zich de verbreding van zijn belangstelling af te tekenen. Samen met prominente onderzoekers van verschillende vakgebieden kwamen - in een sfeer van respect voor andermans denkbeelden - gevarieerde en praktische adviezen tot stand voor het beheer van de Nederlandse bossen.

Na zijn pensionering kwam zijn belangstelling voor literatuur en kunst nog meer dan voorheen tot uiting. Hij verzamelde schilderijen, organiseerde lezingen en exposities en schreef boeken over de Oosterbeekse Schildersschool. Marten Bol was een breed georiënteerde onderzoeker, een stimulerend bosbouwdocent en een boegbeeld voor de KNBV en de bosbouwsector.

Leffert Oldenkamp, Pieter Schmidt, Hank Bartelink (voorzitter KNBV) en Annemieke Visser-Winterink (secretaris KNBV)